

بررسی اختلالات اسکلتی-عضلانی و عوامل مرتبط با آن در دانشجویان پرستاری و اتاق عمل دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۱۳۹۶

احسان محمدی^۱، پژمان آزمون^۲، مریم نوافلاح^۳، نسترن رشوند^۲

۱- دانشجوی کارشناسی ارشد مهندسی بهداشت حرفه‌ای، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

۲- دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت HSE، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی تبریز، تبریز، ایران

۳- دانشجوی کارشناسی مهندسی بهداشت حرفه‌ای، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشکده بهداشت، دانشگاه علوم پزشکی قزوین، قزوین، ایران

مقدمه: اختلالات اسکلتی-عضلانی مرتبط با کار، یکی از مشکلات مهم شغلی می‌باشد. درمقایسه با دیگر مشاغل، پرسنل درمانی و دانشجویان کارآموز جز مشاغلی هستند که در معرض خطر بالای اختلالات اسکلتی-عضلانی می‌باشند. محیط و شرایط کاری می‌تواند عامل ایجاد مشکلات زیادی باشد که سبب کاهش بازدهی کاری می‌شود. علت این امر عمدتاً ضعف بهداشت و آموزش کاری در بین افراد می‌باشد و همچنین سندرم بی تحرکی یکی از مهم‌ترین عوامل ابتلا به بیماری‌های مزمن و ناتوانی جسمانی-حرکتی به شمار می‌آید. مرکز تحقیقات ملی بهداشت و ایمنی شغلی، بیماری‌ها و عوارض ناشی از کار را براساس اهمیت ملی از نظر شیوع، شدت و امکان پیشگیری طبقه بندی نموده است که اختلالات اسکلتی-عضلانی پس از اختلالات تنفسی و سردرد شایع ترین علت مراجعه افراد به پزشک می‌باشد. لذا این مطالعه با هدف تعیین اختلالات اسکلتی-عضلانی و عوامل مرتبط با آن در دانشجویان پرستاری و اتاق عمل دانشگاه علوم پزشکی کردستان در سال ۱۳۹۶ انجام شد.

مواد و روش‌ها: این مطالعه در سال ۱۳۹۶ به صورت توصیفی-مقطعی به روش سرشماری بر روی ۱۴۰ دانشجوی رشته-های پرستاری و اتاق عمل دانشگاه علوم پزشکی کردستان انجام شد. روش گردآوری داده‌ها برپایه پرسشنامه می-باشد، در این پژوهش ابزار گردآوری داده‌ها شامل دو پرسشنامه است. پرسشنامه دموگرافیک که شامل سن، جنس، ترم تحصیلی، رشته تحصیلی می‌باشد و جهت بررسی اختلالات اسکلتی-عضلانی از پرسشنامه نوردیک (NMQ) استفاده شد. جهت تجزیه و تحلیل داده‌ها از نرم افزار SPSS23 و آزمون‌های آماری X^2 و T مستقل استفاده شد.

نتایج: از کل افراد مورد بررسی، ۹۵ نفر (۶۷٪ درصد) پسر و بقیه دختر، ۸۶ نفر (۸۳٪ درصد) رشته پرستاری و بقیه اتاق عمل بودند. بین جنسیت و درد گردن، شانه و زانو در ۱۲ ماه گذشته رابطه معنی‌دار آماری مشاهده نشد ($P>0.05$). بین درد کمر و جنسیت رابطه معنی‌دار آماری مشاهده شد ($P<0.05$). بین رشته تحصیلی و درد شانه، کمر و زانو در ۷ روز گذشته رابطه معنی‌دار آماری مشاهده نشد ($P>0.05$). بین غالب بودن دست و درد شانه در ۷ روز گذشته رابطه معنی‌دار آماری مشاهده شد ($P<0.05$). **بحث و نتیجه‌گیری:** با وجود معنی‌دار نبودن رابطه بین اکثر عوامل مربوط به درد عضلانی در کارآموزان و متغیرهای دموگرافیک، توصیه می‌شود مطالعه فوق بر روی جمعیت دانشجویی بیشتر و در دانشگاه‌های مختلف صورت گیرد.

واژه‌های کلیدی: اختلالات اسکلتی عضلانی، دانشجویان، نورودیک، علوم پزشکی کردستان